

Malé ohlédnutí do historie .

Několik informací k potoku Bylanka a počasí.

Potok Bylanka má své koryto od obce Morašice dále přes další obce směrem ke Svítkovu a vlévá se do řeky Labe.

Psal se rok 1926, kdy byla katastrofální povodeň, které způsobilo deštivé počasí, které trvalo od února do června. Již posečená sena odnesla voda a neposečené louky zničila tak, že nebyly již k potřebě. Celkem bylo zatopeno ve Svítkově 65 hektarů a 96 arů, z toho 28 hektarů polí a 71 arů Luk. Postiženým se dostalo částečného odškodnění. Na polích v Polabí byla celková úroda zničena tak, že kromě žita zůstala pouze sláma. Také byla zrušena cesta k převozu přes Labe, která byla proudem odnesena. Dále na podzim bylo přikročeno k regulaci Labe, od železničního mostu u Rosic až k převozu rosicko-svítkovskému, k tomuto řešení byly úřady přinuceny letošní povodní.

V roce 1928 následkem dlouho trvajících dešťů, přišla velká povodeň, rozlila se struha Bylanka a řeka Labe tak, že v jejich okolí byly poničeny traviny a okopaniny. Též bylo jednáno se správou vodních cest o dokončení regulace Labe a vyrovnání za vykoupení pozemků kolem celé řeky za sjednanou cenu za jeden korec 5.000 Kč. Celá délka měřila 2 km, výkop tedy obnášel 340.000 m³ a kamene bylo spotřebováno 16.000 m³. Celá tato stavba si vyžádala obnos pět a půl milionů korun a dohotovena má býti do roku 1929.

Psal se rok 1930 dne 16. června byla velká bouře a při cestě k domovu od Labe zasáhl blesk Stanislava Rejčíře, který na místě usmrčen, bylo mu 25 let. Dne 13. října byl zde nahlášen příjezd ministra veřejných prací inženýra Dostálka z Prahy, za účelem shlednutí dosavadní práce na úseku řeky Labe. Středolabský komitét pozval zástupce obce Svítkova na toto setkání. Rada obce využila příležitosti a usnesla se vypracovat memorandum týkající se regulace struhy Bylanky a pověřila starostu obce Josefa Proroka a Josefa Pelikána mladšího doručení panu ministroví. Následkem dlouho trvajících dešťů se opět rozvodnilo Labe dne 27. října takovou měrou, že u železničního mostu u Rosic protrhla hráz a voda se rozlila po lukách, kde probíhala sklizen řepy. Trvalo celý týden než voda opadla a mohlo se pokračovat v další práci.

Nastal rok 1931 a na žádost obecního zastupitelstva došlo k regulaci struhy Bylanky od mostu u mlýna Antonína Folla až do ústí řeky Labe na státní útraty. Hlavním činitelem v této věci byl statkář Dominik Těšík z popisného čísla 24., kterému patřilo za jeho intervenci a péči nejvyšší uznání. Tato akce byla započata v dubnu a dokončena byla v listopadu. Ředitelství Státní dráhy Praha - Jih s si protokolárně určilo nájem ve výši 5 korun ročně za pozemek ležící pod dráhou, který byl vždy splatný vždy v lednu, za protokol bylo zaplacené 45 korun. V měsíci srpnu rozhodlo obecní zastupitelstvo o další regulaci struhy Bylanky, od hranic s Popkovicemi až po mlýn Antonína Folla. Firma Vendelína Dvořáka z Pardubic byla pověřena vyměřením a provedením projektu. Na podzim stále přšelo a všechny práce na poli se opoždily. Otave na lukách shnila. Nebylo dne, aby nepršelo, občas padaly i kroupy. Zdálo se, že ani pole nebude možné kvůli počasí sklídit. V dešti a blátě se kopaly brambory. Ale na konec se počasí trochu umoudřilo a veškeré práce byly ukončeny.

V roce 1932 byla provedena úprava železničního mostu přes Bylanku a nepotřebný materiál věnovalo ředitelství k úpravě Ulici Havlíčkově.

V roce 1934 dne 8.ledna se nad Svítkovem rozpoutala velká bouře s víchřicí.Kolem 22.hodiny začalo chumelit a víchřice se zde proměnila ve vánici a ta byla doprovázena hromobitím a blesky. Tato zimní bouře byla mimořádnou událostí pro obec Svítkov.

Psal se rok 1937,kde dne 18.února po celý den přšelo a sněžilo, velký příval vody a mnoho sněhu způsobilo,že se rozvodnili Bylanka tak náhle,že protrhla břehy a zatopila pole po obou stranách potoka a vnikla na Paštalech do nově postavených domků,dále do sklepů a poškodila uložené brambory,další potřebné věci, strhla lávku a odnesla ji. Zemským výborem byl dne 25.srpna vydán souhlas s usnesením obecního zastupitelstva a byly povoleny plány na regulaci struhy Bylanky,které zhotovila firma pana Vendelína Dvořáka a předpokládaný náklad je ve výši 16.515,73 korun.S pracemi se započalo dne 11.října od mlýna.Na prostranství u splávků mezi lávkami podél struhy Bylanky s náhonem , který vedl vodu na mlýn,zde stálo 15 vysokých staletých topolů a 5 velkých jasanů,které byly skáceny,aby udělaly místo nově regulované Bylance.

V roce 1946 se dne 13.ledna rozpoutala velká bouře se silným hřměním.Blesk uhořel do komína Elektrárny v Pardubicích.V měsíci únoru nastaly velké deště a náhlé oteplení způsobilo,že se v řekách uvolnily ledy a na horách začalo tání.Rozvodněné Labe se rozlévalo ze svých břehů,dravý proud bral vše co stálo v cestě.Na několika místech byla zastavena železniční doprava,mnoho mostů bylo zbořeno a podemlely některé tratě. Ve Svítkově nastal kritický stav Z 9.na 10.února,kdy voda zaplavila pole,luka po obou stranách Labe,které postupně splývalo v jedno velké jezero. Směrem k Srnojedům došlo k protržení hráze,na pomoc se dostavila vojenská posádka z Pardubic,zachranovalo občany i majetek z postižených oblastí. Zde však utonulo mnoho domácího zvířectva a zvěře na polích.

Psal se rok 1947,kde v polovině ledna nastalo oteplení,ale ke konci se počasí změnilo ,teploměr ukazoval minus 22 pod nulou.V únoru trvaly mrazy,sněhu napadlo přes 60 cm,ulice projížděly pluhy. Ke konci měsíce nastalo oteplení a přšelo celých 24 hodin.Z 9 na 10 března se hnul led na horním toku Bylanky,kry se nahromadily u mostu a voda se rozlila .Bylanka byla místy promrzlá až na dno.Když nastala obleva voda se povrchem valila a zatopila celé okolí.Hasiči ani občané zde nestačili zvládnout situaci,bylo povoláno vojsko. Proud vody se hnul ulicemi,vojáci odsstřelovali kry po celý den, a jen s touto pomocí se podařilo zabránit dalším živelným škodám. I přes toto opatření se 14.března rozvodnila Bylanka od Popkovic,valila se přes silnici ke Svítkovu,zaplavila Hradčanskou ulici,BIO Invalidů,Havlíčkovu ulici,velkou část obce při Bylance a dokonce u mlýna se voda valila přes silnici od domu pana Šimka -holiče.

Na začátku ledna v roce 1948 stále přšelo,voda v Labi stoupala nejvyšší stav byl zaznamenán dne 15.ledna

V roce 1949 dne 23.května se přihnala v odpoledních hodinách velká větrná smršť a velice silná bouře,která zde napáchala velké škody,polámala ploty,stromy,shazovala krytinu ze střech,na hřbitově poškodila pomníky,Bylanka byla plná vody až po okraj.Následně se provádí oprava břehů po celém toku Bylanky,které se zúčastnilo celkem 329 osob,a bylo odpracováno celkem 1273 hodin.

V roce 1958 dne 12 až 22.února vystoupilo Labe následkem tání sněhu ze svého koryta a zatopilo veškeré polnosti.

V roce 1962 je prováděna regulace Bylanky na úseku Popkovic Svítkov.

V roce 1965 ke konci ledna nebyl žádný sníh,v únoru mrazy -15 pod nulou a silnice byly pokryty ledeovou vrstvou a 25.února se strhla velká chmelenice a úplně se setmělo.

V měsíci únoru 1967 bylo krásné počasí.Dne 3.června velká bouře s krupobitím napáchala značné škody na polích,ale i v obci.Přes labe se staví nový most do Rosic.

Je to ocelová konstrukce, pilíře postavil podnik Ingstav a konstrukci mostu závod Hutní stavby a montáže z Ostravy.

Dne 26. října 2000 bylo jednáno na Povědi Labe s ing. Kerblm správcem povodí Bylanky o provedení částečné obnovy stavidla na Bylance. Původní tok Bylanky byl, kde je garáž paní lákačky Sejkorové která vedla pod silnici v ulici Poppera ke štítu pop. čís. 3a ke mlýnu-.

Toto jen několik informací k potoku Bylanky a počasí.

Srnojedy dne 18. listopadu 2015.

Utíkal Zdeněk
Popkovic 45
Srnojedy.

Informace k ZDRAVOTNICTVÍ .

První praktický pokladenský lékař MUDr. J. Velenovský se zde ohlásil obecnímu úřadu - zastupitelstvu a začal ordinovat 1. června 1931 v domě pana Petery číslo popisné 257 u zastávky ČSD ve Svítkově, Nádražní ulice, dnes Srnojedská. Jak dlouho není známo.

V roce 1950 na Obvodové radě se jednalo s MUDr. Šerfem o založení zdravotního střediska, kde by mohla být zřízena i poradna pro matky a kojence a také zubní ordinace. Prozatím je v činnosti poradna pro matky a kojence, ale potíže jsou se samotnou budovou. MUDr. J. Krupka začínal na Přerovsku v roce 1951.

V roce 1952 v podzimních měsících bylo otevřeno zdravotní středisko a prvním lékařem je jmenován MUDr. Josef Krupka z Pardubic. Denní návštěvnost pacientů je 70- 75 občanů. Toto středisko zajišťuje péči i pro obce Popkovice-Staré Čivice-Srnojedy-Lány na Důlku-Opočinek v Kostnické ulici č.p. 583-7/.

V roce 1953 v jarních měsících dochází k přestěhování zdravotního střediska do nové budovy u Parku číslo popisné 76. Vedoucím lékařem opět určen MUDr. Josef Krupka.

V roce 1962 dne 29. ledna až 19. února vzhledem k chřipkové epidemii, kde zasáhla ve škole, dále dospělí, denně bylo ve středisku ošetřeno přes 150 občanů. Obvodní lékař MUDr. Josef Krupka vydal zprávu o zdravotní situaci v obvodě, ten tvořilo 6.200 občanů, průměrně bylo ve středisku ošetřeno 1.500 osob měsíčně a bylo provedeno 120 návštěv v domácnostech, dále bylo konstatováno, že zdravotní středisko nevyhovuje, neboť směrnice ministerstva zdravotnictví předepisovala jednoho lékaře na 3.750 osob. Souběžně v budově bylo středisko pro děti a lékařkou zde byla MUDr. Kalvodová. V roce 1980 zde nastupuje lékařka MUDr. Marie Cupalová.

V roce 1985 dochází na zdravotním středisku ke změně, kde za MUDr. Josefa Krupku nastoupila MUDr. Jana Sejkorová, sestrou zůstává paní Marta Dušková, která zde pracuje již od roku 1962. Průměrně ošetřeno denně 60 pacientů. Významnou pomocnicí je paní Blažena Seidlová, členka červeného kříže, která zde působí od roku 1979, kde s výborem zajišťují různé přednášky ve škole ve Svítkově. Zde ale patří velké poděkování lékařkám, panu MUDr. Josefu Krupkovi a všem sestrám, které zde působily.

V roce 1994 dne 4. listopadu došlo ve zdravotním středisku ke krádeži, vznikla škoda ve výši 80.000, korun.

V roce 1992 dne 9. listopadu byla předána žádost na úřad ve Svítkově, kde paní MUDr. Jana Sejkorová žádá o přidělení pozemku z vlastnictví města pro věci podnikání ve Svítkově.

V naší obci ve Svítkově postavena nová Lékárna. Dne 6. února 1995 prožila svůj křest nová soukromá lékárna v Žižkově ulici s popisným číslem 871. Krásný a vkusný interiér, dvě usměvavé mladé ženy, to vše vytvářelo příjemnou atmosféru této lékárny, zákazníci budou i zájem z okolních obcí. Tato stavba je v sousedství Zdravotního střediska a byla zahájena v roce 1994 v měsíci březnu. Česká lékárenská komora vyšla vstříc majitelce lékárny Mgr. Sárce Palečkové a spolu s MUDr. Marcelou Plitzovou jsou spokojené, protože už v první den je jasné, že se nudit nebudou. Veškeré starosti kolem, kterých nebylo málo, tímto budou zapomenuty. Přítomný fotograf zde měl poznámku, že by se lékárna mohla jmenovat U dvou Růží.

Na jednání Obvodní rady dne 10. dubna 2000, byla projednána žádost Mgr. Šárky Palečkové o pronájem pozemku s následným odkoupením pozemku pro vybudování nové lékárny, rada zde vyslovila souhlas.

Dne 1. září 2002 bylo dáno do užívání dětské středisko, které zde slouží pro děti celého obvodu, které zajistila dětská lékařka paní MUDr. Marie Cupalová.

Dne 12. prosince 2002 byla provedena kolaudace nového Zdravotního střediska pro občany celého obvodu. Dále byla skolaudována nová budova lékárny v té samé lokalitě, tím došlo k soustředění na jednom místě, což je výhoda pro občany.

Zde si na závěr dovoluji poděkovat za nové budovy, ale i za vynaložení finančních částek a za uplynulá léta, služeb pro občany celého obvodu.

Srnojeď dne 18. listopadu 2015.

Utíkal Zdeněk
Popkovicová 45
Srnojeď.

Na jednání Obvodní rady dne 10.dubna 2.000, byla projednána žádost Mgr. Šárky Palečkové o pronájem pozemku s následným odkoupením pozemku pro vybudování nové lékárny, rada zde vyslovila souhlas.

Dne 1.září 2002 bylo dáno do užívání dětské středisko, které zde slouží pro děti celého obvodu, které zajistila dětská lékařka paní MUDr. Marie Cupalová.

Dne 12.prosince 2002 byla provedena kolaudace nového Zdravotního střediska pro občany celého obvodu. Dále byla skolaudována nová budova lékárny v té samé lokalitě, tím došlo k soustředění na jednom místě, což je výhoda pro občany.

Zde si na závěr dovoluji poděkovat za nové budovy, ale i za vynaložení finančních částek a za uplynulá léta, služeb pro občany celého obvodu.

Srnojedy dne 18.listopadu 2015.

Utíkal Zdeněk
Popkovicová 45
Srnojedy.